

# P Ö Y T Ä K I R J A

SOS.-DEM. TYÖLÄIS^UORISOLIITON  
IV:STÄ EDUSTAJAKOKOUKSESTA  
HELSINGISSÄ 17-18 P:Ä LOKAKUUTA 1931

LIITTEENÄ  
KOKOUKSELLE ESITETYT ALUSTUKSET  
JA KERTOMUKSET

Laatineet kokouksen sihteerit

VIHTORI HUHTA

HEIKKI MÄKINEN, OMA PALKONEN,

VILHO HOKKANEN

**Työväenliikkeen kirjasto**



20008657 varasto  
329.14-053.6(480) SNK 2 K PÖYTÄKIR  
Pöytäkirja Sos.-dem. työläisnuorisoliiton

KUSTANTAJA: SOS.-DEM. TYÖLÄISNUORISOLIITTO  
HELSINKI 1932

Helsinki 1932  
Työväen kirjapaino

## Kokouksen osanottajat.

### *Osastojen edustajat:*

Hangon S.-d. Työläisnuoriso-os.	Abel Virta
Helsingfors S.-d. Ungdomsklubb.	Atos Virtanen
Helsingin S.-d. Nuorisoyhdistys.	Hugo Puolakka Toivo Hänninen
Hämeenlinnan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Oma Palkonen
Joensuun S.-d. Työläisnuoriso-os.	H. Piiparinen
Jokelan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Leo Vuori
Jokioisten S.-d. Työläisnuoriso-os.	Hugo Mattila
Jyväskylän S.-d. Työläisnuoriso-os.	Kaarlo Seppänen
Karhulan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Toini Lehtinen
Karihaaran S.-d. Työläisnuoriso-os.	Viljo Kilpeläinen
Kauvatsankylän S.-d. Työläisnuoriso-os.	Ville Komu
Kaltimon S.-d. Työläisnuoriso-os.	Juho Kosonen
Kelkkalan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Yrjö Marttila
Keravan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Martti Peltonen
Koskenmäen S.-d. Työläisnuoriso-os.	Kalle Vesten
Kotkan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Pauli Järvinen
Kouvolan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Martti Vaahtera
Kuusankosken S.-d. Työläisnuoriso-os.	Emmi Sjöholm
Kylmäkosken S.-d. Työläisnuoriso-os.	Antero Nurmi- nen
Kymin Läntinen S.-d. Työläisnuoriso-os.	Julius Horto Olavi Orenius
Lahden S.-d. Työläisnuoriso-os.	Väinö Salminen Niilo Savander
Lappeenrannan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Emil Kerman
Lieksan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Juho Kosonen
Lielahden S.-d. Työläisnuoriso-os.	Heikki Mäkinen
Messukylän S.-d. Työläisnuoriso-os.	Väinö Helminen
Mikkelin S.-d. Työläisnuoriso-os.	Vilho Hokkanen
Nukarin S.-d. Työläisnuoriso-os.	Akseli Sainio
Nummelan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Veikko Helle
Orijärven S.-d. Työläisnuoriso-os.	Voitto Nieminen
Oriniemen-Liittolan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Viljo Rantala
Pieksämäen S.-d. Työläisnuoriso-os.	Mauno Pelkonen
Paukkajan S.-d. Työläisnuoriso-os.	Juho Kosonen

Sauvon S.-d. Työläisnuoriso-os. .... Väinö Laine  
 Stockforssin S.-d. Työläisnuoriso-os. .... Sulo Laiho  
 Tampereen Sos.-dem. Nuorisoseura ..... Kaarlo Sund  
 Tapanilan S.-d. Työläisnuoriso-os. .... Åke Blomfeldt  
 Talikkalan S.-d. Työläisnuoriso-os. .... Penna Tervo  
 Turun S.-d. Työläisnuoriso-os. .... Eino Vahlberg  
 Uudenkirkon (T.l.) S.-d. Työläisnuoriso-os. Albin Siivonen  
 Vaajakosken S.-d. Työläisnuoriso-os. .... Armas Parkko-  
 nen  
 Vaasan S.-d. Työläisnuoriso-os. .... Kaarlo Rodén  
 Varkauden S.-d. Työläisnuorisoyhdistys \_\_\_\_\_ Aksel Häyrinen  
 Porin Sos.-dem. Nuorisoyhdistys ..... Kaisa Laine  
 Väinö Johansson  
 Salon S.-d. Työläisnuoriso-osasto. .... Kaino Paasio  
 Äänekosken S.-d. Työläisnuoriso-osasto. ... Emil Palonen

*Piirijärjestöjen edustajat:*

Finlands Svenska Arbetarungdomsklubbars  
 Centralkomité. .... Cay Sundström .  
 Helsingin piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... Tyyne Kallio  
 Hämeenlinnan piirin S.-d. Nuorisojärjestö Kusti Kauko-  
 vaara  
 Joensuun piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... Heikki Toropai-  
 nen  
 Jyväskylän piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... Emil Palonen  
 Porin piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... Vilho Rantanen  
 Tampereen piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... Veikko Vasama  
 Turun piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... M. E. Malkamäki  
 Vaasan piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... Einari Mietala  
 Varkauden piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... Aksel Häyrinen  
 Viipurin piirin S.-d. Nuorisojärjestö ..... Yrjö Marttila  
 Hämeen l.pohj. vaalip. S.-d. Piiritoimik. ... E. O. Kotiranta

*Liittotoimikunnasta:*

Arvi Hautamäki, Sulo Manninen, Mikko Ampuja, Kerttu Koi-  
 visto, Rafael Paasio, K.-A. Fagerholm, Alekski Lehtonen,  
 Vihtori Huhta, Eero Pulli, Toini Paasivuori, Elsa Paasio.

*»Työläisnuorisosta»:*

Kalle Kukkonen.

*Kutsuvieraita:*

Sosialistisen Nuoriso-Internationaalin ja Hollannin Sos.-dem.  
 Nuorisoliiton edustaja: Koos *Vorrink*.

**S**

Ruotsin Sos.-dem. Nuorisoliiton edustaja: Adolf *Wallenheim*.

Tanskan Sos.-dem. Nuorisoliiton edustaja: Johs. *Hansen*.

Viron Sos.-dem. Nuorisoliiton edustajat: Linda *Karoll* ja Oskar *Pärm*.

Sos.-dem. Puoluetoimikunta: Emil Sallila.

S. Ammattiyhdistysten Keskusliitto: E. Huttunen.

Työväen Sivistysliitto: P. Railo.

Sos.-dem. Raittiusliitto: Anton Huotari.

Sos.-dem. Työläisnaisliitto: Anni Huotari.

Työväen Urheiluliitto: V. J. Kostiainen.

Suomen Ruotsalainen Työväenliitto: Cay Sundström.

## Kokouksen alkutoimet.

### Avaus, toimitsijat, tervehdykset.

*Kokouksen avaus.*

Sos.-dem. Työläisnuorisoliiton IV (Sos.-dem. Nuorisoliiton X) edustajakokous alkoi lauantaina lokakuun 17 p:nä klo 10 Helsingin Työväentalon A-salissa, joka oli asianmukaisesti lipuilla ja kukilla somistettu.

Kokouksen aluksi laulettiin Kansainvälinen Työväenmarssi, jonka jälkeen liiton puheenjohtaja Arvi *Hautamäki* liittotoimikunnan puolesta avasi kokouksen. Avaaja lausui m.m. että kun työläisnuorisoliittomme viime liittokokouksen jälkeen aloitti uuden työkauden, tehtiin se toiveiden merkeissä. Liittomme kehitys kulkikin varmoin askelin eteenpäin. Kuluneen kolmi-vuotiskauden keskivaiheilla, keväällä 1930 pidimme joukkomme katselmuksen Tampereella. Nämä liittojuhlamme, joista monella täällä olijallakin on kauniita muistoja, olivat pieniin oloihimme katsoen suurenmoiset. Ja erikoisen mieluista oli nähdä nuorisoliittolaistoverien rinnalla sankat varhaisnuorisoparvet. Mutta jo näiden liittojuhlien aikana, niiden vielä kestäessä, kohosi mustia pilviä taivaanrannalle. Suomalainen fascismi, lapuanliike oli aloittanut hyökkäyksensä kansanvaltaa, työväenliikettä ja sen saavutuksia sekä työväen rakkaimpia katsomuksia vastaan. Jouduimme saman terrorin alaiseksi kuin koko työväenliikkeemme. Sosialidemokraattisen nuorison rivit eivät horjuneet, ja siten osoittautui sosialistinen nuorisokasvatuksemme tulokselliseksi. Fascistisen riehunnan lisäksi ja tavallaan siihen liittyneenä tuli maahamme yleismaailmallinen pula. Tuli työttömyys laajemmassa mitassa kuin koskaan ennen. Taloudellisen hädän ja työttömyyden kourissa ja valtiollisen terrorin alaisena ovat osastomme ja jäsenistömme saaneet pitää yllä toimintaa. Ei siis ole ihme, jos emme nyt voikaan numeroilla osoittaa eteenpäin menoa. Mutta sen sijaan olemme kokeneet paljon ja oppineet paljon. Kapitalistinen järjestelmä ja valtio ovat paljastaneet heikkoutensa, ja antaneet luonteestaan havainto-opetusta.

Tämä pula- ja taantumuskausi, jonka keskellä nyt kamppailemme, on myös paljastanut työväenliikkeemme kokonaisu-

dessa useita sisäisiä heikkouksia, jotka erikoisen kipeästi koskevat nuorisoliikettämme ja sen edustamaa tehtävää. Työväenliikkeen organisatio on moninaistunut ja tämä taas on tuonut eräänlaista hajanaisuutta työväenliikkeen kokonaisuuteen. Etenkin liittomme tehtäväpiiriin kuuluvaa työläisnuorison sosialistista luokkataistelukasvatusta, jonka pitäisi olla keskeisintä työläisnuorison kohdistetussa työssä ja perustana muulle työväenliikkeelle, ei ole voitu riittävästi tehostaa. Jotta tämä kasvatusta ja siihen elimellisesti liittyvä työläisnuorison aktivisoiminen poliittiseen ja ammatilliseen taisteluun todella entisestään tehostuisi, on liittomme vointinsa mukaan edistetävä suuremman yhtenäisyyden ja yhteistoiminnan aikaansaamista eri työväenjärjestöjen välillä, ja tämä yhteistyö tulee myös taloudellisten vaikeuksien takia yhä välttämättömämmäksi. Tämän luontoisia kysymyksiä ovat ennenkaikkea alustukset: Liittomme suhde Sosialidemokraattiseen puolueeseen. Suhteemme ammattiyhdistysliikkeeseen. Yhteistyö Työväen Urheiluliiton ja Sos.-dem. Työläisnuorisoliiton välillä. Samassa rakentavassa mielessä pitäisi meidän myös pystyä täällä käsittelemään sängen vaikean kysymyksen sosialistisesta kasvatuksesta. Jos pystymme nämä kysymykset myönteisesti ratkaisemaan ja myös liittokokouksemme jälkeen panemaan käytäntöön, teemme tavallaan urauurtavaa työtä ja kuitenkin emme tee muuta kuin toteutamme omalta osaltamme sitä mihin Sosialistisen Nuorisointernationaalen päätökset meitä kehoittavat. Tällä ajankohdalla, jolloin rauhan ja sodan voimat käyvät ankaraa kamppailua keskenään ja kaaoksen keskellä valmistaudutaan aseistariisumiskonferenssiin, on tärkeä kysymys myös esille tuleva sotilaskysymys. Koko liittomme olemassaolon ajan eivät myöskään työmme käytännölliset kysymykset ole olleet niin tärkeässä asemassa kuin ne nyt lähimpään vastaisuuteen nähden ovat. Vakava aika vaatii vakavaa työtä mutta silti innostusta ja rohkeaa taistelumieltä. — Liittomme täyttää myös tänä vuonna 25 vuotta. Näyttäkäämme nyt täällä kokouksessamme ja tästä kokouksesta alkavalla uudella työkaudella suoritettulla työllämme, että olemme astuneet ulos lasten kengistä, aikamiehen työhön ja elämään, — niin nuoria kuin yksilöinä olemmekin. Lausui edustajat liittotoimikunnan puolesta tervetulleiksi.

Esiteltyään sitten kokoukselle ulkomaiset vieraat, lausui kok. avaaja toivomuksen, että ulkolaiset toverit saisivat oikean kuvan maamme työväenliikkeestä, vaikeista valtiollisista oloistamme ja erikoisesti meidän sosialistisesta nuorisoliikkeestämme.

Meidän sosialistinen nuorisotoimintamme on vaatimatonta ja pientä, mutta silti sillä on tärkeä tehtävä suoritettavanaan.

Meidän joukkomme on vähälukuinen, mutta ehkä tässä pienessä joukossa on sitä, jota voimme nimittää suomalaisiksi sosialistiseksi sisuksi, ja toivottavasti tämä meidän kestävyys on porvariemme sisuakin sitkeämpää. Lausui ulkolaiset toverit sydämellisesti tervetulleiksi.

Tämän jälkeen totesi avaaja, että kokous on kutsuttu koolle sääntöjen määräämällä tavalla, joten kokous julistettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

#### **Kokouksen virkailijat.**

Kun valtakirjain tarkastajat tov. R. Paasio ja liiton taloudenhoitaja, tov. Aino Laakso, olivat esittäneet edustajain valtakirjat ja kokous ne hyväksynyt, valittiin kokouksen virkailijoiksi liittotoimikunnan ehdottamina seuraavat toverit: Puheenjohtajiksi *Juho Kosonen, Arvi Hautamäki ja Vilho Rantanen*; sihteereiksi *Vilho Hokkanen, Oma Poikonen ja Heikki Mäkinen* sekä ylishteeriksi *Vihtori Huhta*; pöytäkirjantarkastajiksi *Martti Peltonen, Rafael Paasio ja Toivo Hänninen*.

#### **Kutsuvieraiden tervehdykset.**

Ensimmäisenä esiintyi Ruotsin Sos.-dem. Nuorisoliiton puheenjohtaja, tov. *Adolf Wallentheim*. Lausuttuaan aluksi ilonsa siitä, että saattoi esittää ruotsalaisten tervehdyksen suomalaisille nuorisotovereille, painosti hän m.m. sitä, miten Suomen ja Ruotsin sos.-dem. nuorisoliikkeen välinen kanssakäyminen on vuosi vuodelta voimistunut. Senvuoksi on nyt erikoisesti toivottava, etteivät taloudelliset eivätkä poliittiset vaikeudet estäisi pohjoismaisten nuorisopäivien pitämistä Suomessa ensi vuonna.

Tällä hetkellä näemme maailman sekasorron vallassa. Työväenluokka elää kaikkialla raskaan taakan alla. Sosialismi on ainoa keino, jolla sen voi pelastaa.

Ruotsissa on pyritty erikoisesti tämän merkeissä toimimaan. Siellä on nuorisoliitossa yli 1,100 osastoa ja jäseniä yli 64,000. Työläisnuorison keskuudessa toimii myös tuhatkunta opinto-kerhoa, joten toiminta on monipuolista ja vilkasta.

Tov. W. sanoi Ruotsissa seuratun lapuanliikettä ja etteivät he ole hetkeäkään epäilleet työväenluokkamme voittoa. Toivoi nuorisolle jatkuvaa tarmoa ja voittoja demokratian ja sosialismin merkeissä.

*Tanskan* järjestyneiden työläisnuorten edustaja, sikäläisen liiton puheenjohtaja, tov. *Johs. Hanssen* esitti aluksi liittonsa tervehdyksen kokoukselle. Liitossaan hän mainitsi olevan 14,500 jäsentä, jakautuen 175 osaston kesken. Lisäksi selosti hän Skandinaavista yhteistoimintaa, mainiten m.m. Islannin

ja Norjan nuorison olevan vielä yhteistyömme ulkopuolella, mutta lausui vakaumuksensa olevan, että nämäkin maat lähitulevaisuudessa tulevat luoksemme. Toivoi menetystä liittollemme ja pohjoismaisten nuorisopäivien onnistumiselle.

Varsin hyvällä suomenkielillä esitti tervehdyksen virolainen toveri *Oskar Pärn*. Hän selvitteli erikoisesti niitä syitä, jotka olivat johtaneet Viron viisi vuotta täyttäneen nuorsosialistisen liiton perustamiseen. Liitossa on nyt 1,200 jäsentä, sos.-dem. puolueessa on 5,600 ja ammattijärjestössä 6,000.

Hieman myöhästyneenä saapui kokoukseen Sosialistisen Nuoriso-Internationalen ja Hollannin veljesliiton edustaja, tov. *Koos Vorrink*. Hän lausui m.m.: Pyydän ensin esittää Sosialistisen Nuoriso-Internationalen ja Hollannin veljesjärjestön sydämelliset tervehdykset.

Nuoriso kokoutuu tällaisena vaikeana aikana demokratian lipun juurelle, demokratian, jota on ylläpidettävä ja voimistettava. Kansanvallan asema Euroopassa ei tällä kertaa ole kovin loistava, mikä johtunee suuresti sodanjälkeisestä väsymyksestä.

Fascismi aivan erikoisesti haluaa kukistaa kansanvallan. Italia on täydellinen vapauden vastakohta. Asianlaita on samoin kaikissa takapajuisissa maissa. Niinpä viiden internationaaleen kuuluvan nuorisoliiton on toimittava salassa, nim. Venäjän, Georgian, Jugoslavian, Italian ja Liettuan. Näissä maissa on pantu toimeen lukuisia hyökkäyksiä nuorisotovereita vastaan. Kuolemantuomioita ja pitkäaikaisia vankeusrangaituksia on näissä maissa annettu. Toinen demokratian vihollinen on kommunismi, joka Venäjällä on harjoittanut ja harjoittaa yhä edelleen raakaa vainoa ei-kommunistisia nuorisoliittolaisia kohtaan. Siellä on karkoitettu ja vangittu, jopa tapettukin nuorisoliittolaisia — kaikki seikkoja, joita meidän ei pidä unohtaa.

Erikoisesti nuorison on taisteltava kansanvallan puolesta fascismia ja kommunismia vastaan. Näille aatteille on henkinen vapaus kauhistus. Ne eivät anna arvoa persoonalliselle vapaudelle. Nuorison on koottava intoa ja rohkeutta tähän taisteluun henkisen vapauden puolesta, sillä vain siten luodaan nykyistä onnellisempi tulevaisuus.

Tov. *E. Sallila* esitti kokoukselle Suomen Sosialidemokratian puolueen puolesta toverillisen tervehdyksen. Suomen työväellä on ollut elettävänä syksyn ja hallan aikoja. Se on saanut kestää, ei vain lapualaisuuden ja taantumuksen, vaan myös työttömyyden ja pulan painoa. Pja huomautti joskus väitettävän, ettei nuorisoliikkeellä ole tarpeeksi tehtäviä. Niitä kyllä riittää ja tärkein niistä on vääntää kehityksen ratasta vasemmalle, silloin kun toiset yrittävät kääntää sitä liiaksi oikealle.

Tov. *E. Huttunen* esitti S. Ammattiyhdistysten Keskusliiton tervehdyksen. Huomautti, että on saatu kuntoon länsimainen ammattijärjestö, joka vastaa niitä toiveita, jotka s.-d. työväki sille on asettanut. Se ei ole vielä niin voimakas, että se kykenisi asettamaan sulun työnantajain mielivallalle, mutta sen järjestö-rakenne on valmis. Nyt on tärkein tehtävä luoda järjestöt voimakkaiksi. Siinä on nuorisoliikkeellä suuri tehtävä. Lausui odottavansa, että kokous hyväksyy ammatillisen ja nuorisoliikkeen yhteistyötä koskevan esityksen.

Suomen Ruotsalaisen Työväenliiton tervehdykset esitti tov. *Cay Sundström*. Se hyvä yhteistoiminta, joka työväenliikkeen eri aloilla vallitsee suomen- ja ruotsinkielisten toverien välillä, on osa siitä kansainvälisyyden periaatteesta, johon sosialismi perustuu. Ja mitä voimakkaammaksi tämä periaate kaikkialla käytännössä kehittyy, sitä voimakkaammaksi muodostuu koko maailman työväenliike. Meillä on monta taistelulinjaa. Samalla kun taistelemme kommunistien harhaoppeja vastaan, niin taistellaamme myös niitä epähistoriallisia ja epäsosialistisia käsitteitä vastaan, joita viime vuosina on esiintynyt työväenliikkeessä ja jotka uskottelevat, että sosialismi kyllä tulee kunhan vain odotamme ja olemme rauhallisia. Enemmän aktiivisuutta! Sosialismi ei ole enää niin kaukana kuin uskottiin ja miltä näyttikin. Taantumuksen hyökkäys osoittaa, että osa porvaristoa jo tuntee ratkaisevan hetken lähestyvän. Nykyiset jyrkät valtiolliset taistelut eivät ole muuta kuin osoitteena siitä, että uudet voimat alkavat nyt vaikuttaa taloudellisella alalla. Tämän kongressin alustuksien joukossa on yksi, haluaisin sanoa tärkein, joka koskee sosialistista kasvatusta. Se on tärkein siitä syystä, että samalla kuin olemme saaneet selvyyttä tässä kysymyksessä, olemme ratkaisseet suhtautumisemme porvarilliseen yhteiskuntaan ja sivistykseen, imperialismiin, militarismiin, uskontoon y.m. kysymyksiin. Ja toivon, että tämän kongressin päätökset tulevat olemaan sellaisia, että ne saavat koko maan sosilistisen ja luokkatietoisen työläisnuorison puolelleen ja toivon menestystä sen työlle tässä mielessä.

Sos.-dem. Raittiusliiton tervehdyksen esitti tov. *Anton Huotari*. Selosti edustamansa liiton suurta tehtävää, jossa heillä on nuorisoliiton kanssa tärkeitä yhtymäkohtia. Molemmat liitot pyrkivät samaan päämäärään, työväenluokan ja etenkin sen nuorison vapauttamiseen kaikista kapitalismin kirouksista, joista yksi on alkohooli. Kasvatustyö on se tärkeä yhtymäkohta, jossa nämä molemmat liitot yhtyvät ja harjoittavat voimakasta ja kiinteätä yhteistoimintaa. Raittiusliittomme lapsityö on esityötä nuorisoliittoa varten ja tässä työssä on saavutettu jo kauniita tuloksiakin. Nykyaika on otollista kasvatustyölle, sillä ankara aika on tehnyt ihmiset vastaanottavaisiksi. Juuri

tässä yhteisessä kasvatustyössä on nuorisoliitolla suuri merkitys, jolle toivoi edelleenkin menestystä.

Tov. P. *Railo*, Työväen Sivistysliiton edustajana, lausui tervehdyksensä nuorisoliitolle. Mainitsi TSL:n taholla pidettävän sos.-dem. nuorisoa työväen sivistystyön kantajoukkona. Lausui mielipiteenään sen alustuksen johdosta, joka koskee sosialistista valistustyötä, että liittotoimikunta on ottanut harhauttavan otteen suhteessaan Sivistysliittoon, sillä TSL:ta ei ole kiellettävä kiinteän työväenjärjestön ominaisuutta, vaikkakin sen joskus olojen pakosta olisi esiinnyttävä sosialistiselta kannalta katsottuna ehkä liian puolueettomana. Toivoi että TSL:n ja nuorisoliiton keskeiset suhteet yhä lujittuisivat.

TUL:n puolesta esitti tervehdyksen tov. V. J. *Kostiainen*. Hän lausui, että Työväen Urheiluliitossa ja Sos.-dem. Työläisnuorisoliitossa on ollut pitkät ajat päivänkysymyksenä yhteistyön aikaansaaminen, sillä alun perin perustettiin TUL veljesliitoksi nuoriso- ja raittiusliitoille. Liittojemme välillä on huomattavissa kahnausta, mutta se on vain näennäistä laatua, jolla ei ole juuria syvemmällä. Kun kummankin liiton päämäärä on sama, sosialistisen yhteiskunnan lähestyttäminen, niin yhteisen toimintapohjan löytäminen ei liene vaikeata. Toivoi, että liittokokous tekisi esityslistalla olevasta kysymyksestä, koskeva suhteiden järjestelyä Nuorisoliiton ja TUL:n välillä, myönteisen päätöksen, jotta vihdoinkin päästäisiin toivottuihin tuloksiin.

Sos.-dem. Työläisnaisliiton edustaja, tov. Anni *Huotari* lausui, esittäessään liittonsa tervehdyksen, m.m. että naisliike ja nuorisoliike ovat aina työskennelleet yhdessä. Vanhat aatteet, lausui puhuja, eivät enää anna elämälle sisältöä, siksi meidän, niin nuoriso- kuin naisliitonkin, tehtävänä on kehittää ja levittää uusia, sosialistisia aatteita, jotka samalla antavat ihmisten, niin nuorten kuin vanhempainkin elämälle oikeita arvoja ja lähentävät meitä suureen päämääräämme, uuteen yhteiskuntaan, jossa ihminen yhteiskunnan mukana on uudistunut. Siinä on meidän yhteinen, suuri tehtävämme.

#### **Kirjallisia tervehdyksiä.**

Liiton sihteeri esitti senjakeen kirjalliset tervehdykset, joita olivat lähettäneet Saksan Sosialistisen Nuorisoliiton Keskustoimikunta, Puolan Sosialistinen Nuorisojärjestö TUR, Espanjan Sosialistinen Nuorisoliitto, Saksan Sosialistisen Sivistystyön Valtakunnankomitea, Hollannin Sos.-dem. Nuorisoliitto, Belgian Nuorten työläisten ja työläisurheilijain Keskuskomitea, Itävallan Sosialistisen Nuorisoliiton Sihteeristö, Tšekkoslovakian saksalaisten Nuorisoliitto, Vaasan 1. yhdistyneitten

Sos.-dem. piirijärjestöjen toimikunta ja Viipurin 1. länt. vaalip.  
Sos.-dem. piiritoimikunta.

#### Lähetettyjä tervehdyksiä.

Tohtori N. R. av *Ursinille* päätti liittokokous lähettää näin kuuluvan tervehdyksen:

»Sosialidemokraattinen työläisnuoriso, kokoontuneena edustajakokoukseensa, tervehtii kunniavanhustaan, kiitollisena sosialidemokratian ja sen kautta maamme työväenluokan hyväksi suorittamastanne suuriarvoisesta työstä. Me lupaamme vastuksista lannistumatta tehdä työtä ja taistella sen aatteen puolesta, jolle te olette miehuutenne parhaat vuodet ja elämäenne iltahetket omistanut. Luottakaa meihin!»

*Bulgarian* Sosialistiselle Nuorisoliitolle, jolta oli saapunut kutsu liiton XI edustajakokoukseen, päätettiin lähettää seuraava tervehdys:

»Bulgarian Sosialistinen nuorisoliitto,

Suomen Sosialistinen työläisnuoriso, kokoontuneena edustajakokoukseensa Helsinkiin 17 ja 18 p:nä lokakuuta, lähettää täten veljellisen tervehdyksensä Bulgarian kovia aikoja kokeneiden toverien, 23—25 p:nä lokakuuta kokoontuvalle XI edustajakokoukselle.

Seisokaa toverit lujina aattemme puolesta. Me lupaamme omassa maassamme tehdä samoin.

Olkoon nuorisokokouksenne merkinä valoisampain aikain koittamisesta Bulgarian työväenluokalle.»

#### Työjärjestys.

Kun tervehdykset olivat esitetyt, hyväksyttiin kokoukselle seuraava, liittotoimikunnan esittämä *työjärjestys*.

*Ensimmäinen kokouspäivä.*

- 1) Kokouksen avaus.
- 2) Kutsuvieraiden tervehdykset.
- 3) Kokouksen virkailijain vaali.
- 4) Työjärjestyksen hyväksyminen.
- Virvokeloma.
- 5) Valiokuntien vaalit.
  - a) Järjestävä valiokunta, jäseniksi kokouksen puheenjohtajat ja sihteeri; b) Äänestysvaliokunta, 3 jäsentä; c) Valistusasian valiokunta, 5 jäsentä; d) Menettelytapavalio-kunta, 5 jäsentä; e) Raha-asiain valiokunta, 5 jäsentä; f) Sääntövalio-kunta, 5 jäsentä.
- 6) Tervehdykset eri henkilöille ja järjestöille.

- 7) Toimintakertomusten käsittely.  
 8) Tilikertomusten käsittely.  
 Päivällisloma.  
 9) Lähetekeskustelua: a) Sosialistinen kasvatus liiton jäsenistön keskuudessa; b) Liittomme suhde Sosialidemokraattiseen Puolueeseen; c) Suhteemme ammattiyhdistysliikkeeseen; d) Suhteemme valtiokirkkoon; e) Sotilaskysymys; f) Yhteistyö Työväen Urheiluliiton ja liittomme välillä; g) Valistustyö.  
 Illanvietto Helsingin Työväentalon B-salissa.

*Toinen kokouspäivä.*

- 10) Lähetekeskustelua: a) »Työläisnuoriso»; b) Liittopuku; c) Ohjelmakokoelmien perustaminen; d) Nuorisoliittolaisille erikoinen to veriter vehdy s; e) Ehdotus Helsingin, Viipurin ja Hämeenlinnan piirien rajain muuttamisesta; f) Sääntöjen muutoksia; g) Liittokokousedustajain matkakulut ja sääntöjen 18 § muuttaminen.

Virvokeloma.

- 11 Esitellään valiokunnista palanneita asioita.  
 12 Liiton puheenjohtajan vaali.  
 13 Liittotoimikunnan vaali.  
 14 Sihteerin vaali.  
 15 Tilintarkastajain palkkion määrääminen ja vaali.  
 16 Seuraavan edustajakokouksen paikan määrääminen.  
 17 Edustajain esittämiä asioita.  
 18 Pöytäkirjan painattaminen.  
 19 Kokouksen lopettaminen.

**Valiokunnat.**

Asetettiin seuraavat valiokunnat:

*Järjestävä valiokunta:* kokouksen työjärjestyksen järjestäminen. Jäsenet: *kokouksen puheenjohtajat ja sihteerit sekä liiton sihteeri.*

*A äänestysvaliokunta:* Äänestystulosten laskeminen. Jäsenet: *H. Puolakka, H. Püparinen, J. Horto.*

*Valistusvaliokunta:* Valistustyö; »Työläisnuoriso»; Ohjelmakokoelmien perustaminen; Liittopuku. Jäsenet: *V. Huhta, M. Peltonen, V. Savander, Y. Marttila, V. Rantanen ja A. Häyrinen.*

*Menettelytapavalioikunta:* Sosialistinen kasvatus; Suhde Sosialidemokraattiseen Puolueeseen; Suhde ammattiyhdistysliikkeeseen; Suhde valtiokirkkoon; Sotilaskysymys; Yhteistyö Työväen Urheiluliiton ja S.-d. Työl.nuorisoliiton välillä; Liiton jäsenille erikoinen to veriter vehdys. Jäsenet: *V. Salminen,*

E. Kerman, A. Lehtonen, K. Kukkonen, A. Hautamäki, Ö. Poikonen, V. Rantanen ja K. Sund.

*Raha-asiaivaliokunta:* Tilikertomukset; Talousarvio; Liittokokousedustajain matkakulut. Jäsenet: M. Vaahtera, K. Kaukovaara, V. Rantala, A. Siivonen ja R. Paasio sekä liiton taloudenhoitaja Aino Laakso.

*Sääntövaliokunta:* Sääntöjen muutokset; Edustajain matkakulujen suorituskysymys; Helsingin, Viipurin, ja Hämeenlinnan piirien rajain muuttaminen. Jäsenet: H. Mäkinen, P. Tervo, H. Toropainen, A. Sainio ja S. Manninen.

#### **Toimintakertomus.**

Virvokeloman jälkeen esitettiin kokoukselle liiton toimintakertomus 28. 5. 1928—30. 6. 1931 väliseltä ajalta. Kertomus antoi eräille edustajille aiheen tehdä muutamia kurssitoimintaa koskevia tiedusteluja, mutta ne eivät kuitenkaan aiheuttaneet mitään erikoisempaa keskustelua.

Toimintakertomuksen eri kohdat — valistus- ja järjestelytyö, liittouhlat, stipendirahasto, »Työläisnuorisoseura», kustannustoiminta, kansainväliset suhteet, toimintaamme vastaan kohdistetut mieli- ja virkavaltaisuudet, liittotoimikunta, liiton toimiston työskentely, muita liiton toimintaa koskevia tietoja — hyväksyttiin yksimielisesti.

#### **Liiton tilikertomukset.**

Liiton tilikertomukset ja stipendirahaston tilit vv. 1928—30 hyväksyttiin tilintarkastajain lausunnon perusteella ja asianomaisille myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

#### **Sosialistinen kasvatustyö.**

Kts. Alustusvihkon sivu 3.

*Kotiranta:* Kysymys sangen tärkeä. Alustus parissa kohdassa hieman epäonnistunut, nim. kohdissa, joissa puhutaan »Työläisnuorisoseurasta» ja ajanvietelehdistä sekä porvarillisista ohjelmanumeroista. Missä sellaista? Ne ovat raskaita syytöksiä. Pyysi lisäselvitystä.

*Hautamäki:* Jäin ltk:ssa vähemmistöön. Nuorisoliiton itsenäisen kasvatustyön täytyy mielestäni olla sosialistista kasvatustyötä. Tämä ote alustuksessa on oikea. K&svatuslinjan laitokset jaetaan tässä epätarkasti. Tämän mukaan olisivat valtion ja kuntien avustusta nauttivat sivistysjärjestöt vähemmän sosialistisia. Tämä pitää paikkansa luonnollisesti erinäisiin laitoksiin nähden, esim. työväenopistoihin. Toisin on laita Työväen Sivistysliittoon nähden, joka on enemmän kuin sivistysjärjestö: sosialistinen. Siinä tosin on porvarillisia otteita,

mutta idea on sosialistinen: se työskentelee vain järjestyneen työväen keskuudessa. Puhujan mielestä on sellainenkin kasvatusjärjestö, joka ei varsinaisesti ole sosialistinen järjestö, silti työväen oma järjestö. Nuorisoliiton tehtävä on valvoa tällaisten laitosten toimintaa, sikäli, että ne pysyvät sosialistisina. Ehd. toisen ponnin tilalle seur. kaksi pontta:

2) Liittokokous toteaa sosialistisella työläisnuorisolla olevan vakaumuksena, että sosialistinen kasvatus edustaa toisia ihanteita ja kasvatuseriaatteita kuin porvarillinen kasvatus, jota viimeksimainittua useassa tapauksessa on n.s. »puolueeton» kansansivistystyö. Liittokokous pitää tärkeänä, että liiton on jatkuvasti tarkkailtava, että ne työväen itsensä luomat sivistyslaitokset ja järjestöt, joihin liitto kuuluu tai joihin liitolla on vaikutusvaltaa, jatkuvasti ottaisivat toiminnassaan huomioon järjestyneen työväen erikoiset sivistystarpeet ja kulttuuri-ihanteet.

3) Vaikka liitto jatkuvasti on yhteistoiminnassa näiden sivistysjärjestöjen ja erittäinkin Työväen Sivistysliiton kanssa, niin ei liitto kuitenkaan jätä jäsenistön kasvatusta yksinomaan näiden varaan, vaan kehittää itsenäisesti sosialistista kasvatustoimintaa, ensi aluksi kirjeellistä sosialismin alkeiden opintokurssia täydentämällä, ja pyrkien myös oma-alotteisesti osallistumaan osastojen opintokerhojen ohjaukseen.

*Peltonen:* Alustus on kokouksen tärkein. Puhujan mielestä ei TSL:n toiminta ole ollut aivan moitteetonta tässä suhteessa. TSL ei tarpeeksi paljasta, ei näytä sosialistista olemustaan. Tämän perusteella kannatti ponsien sanontaa itsenäiseen sos. kasvatustyöhön nähden. Ihmisen on ensin oltava sosialisti ja sitten vasta opiskeltava. Toivoi keskustelun selvittävän tämän kysymyksen perusteellisesti.

*Aleksi Lehtonen:* sanoi kuuluvansa niihin liittotoimikunnan jäseniin, jotka hyväksyvät liittotoimikunnan esittämät ponnet. Toimikunta on alustuksen ja ponnin laatinut tarkan harkinnan ja mietiskelyn pohjalla. Polemisoi Hautamäen ajatuksiavastaan, ja mainitsi, että toimikunta on vain halunnut saada opiskelutyön kulkemaan siinä hengessä, mikä on sopivinta ja tarkoituksenmukaisinta työläisnuorisoliikkeen kannalta katsoen. Mainitsi, että TSL:n toiminnassa on ollut työväenhenkiselle sivistys- ja kasvatustyölle jotain vierasta, ja että mainittu liitto on peitelty sen aatteellisuuden minkä olisi pitänyt olla näkyvissä. Toivoi alustuksen sellaisenaan hyväksymistä.

*Kukkonen:* Vastasi Kotirannalle ja huomautti, että peruste-

luissa ei ole mitään liikaa, vaan että osastojen toiminnassa on ollut nähtävissä seikkoja, jotka ovat antaneet aihetta käyttämään alustuksen sanontaa. Alustuksen pitää olla selvätajuinen, jotta se joukoissa tajutaan. Sanoi, että alustus ei tähtää TSL:ää vastaan, mutta jos jokin työväenjärjestö ei pysy työväenjärjestönä, sitä ei ole arvostelematta tunnustettava.

*Tervo:* Ei jaksanut käsittää sitä käiäcevyyttä, mikä alustuksessa ilmaantui. Peltonen ei ole ajatellut sitä, mitä hän on tarkoittanut, kun hän puhui, että täytyy olla sosialisti ryhtyessä opiskelemaan. Sanoi, että alustuksessa hyökätään suotta toista työväenjärjestöä, TSL:ää vastaan. »Ilveily»-sanon käyttäminen ei ole paikallaan, sillä tällaisella ilkeällä arvostelulla ei tehdä rakentavaa työtä. 4:ssä ponnassa oli sanamuoto outo ja sen perusteella alustus tuntuu tehdyn ajattelemattomasti.

Hyväksyi alustuksen pääpiirteissään, mutta kannatti Hautamäen ponsia, koska ne ovat selvemmat.

*Vaahtera:* Sivistysliiton etu ei vaadi, että se tunnetaan »puolueettomana» sivistysjärjestönä. Osastojen kerhot voisivat erota pois TSL:stä, koska se vaarantaa TSL:ssä taantumuksellisenä aikana, ja koska osastot opiskelevat kerhoissaan sosialismia.

*Salminen:* Hyväksyy alustuksen. Mitä sitä vastaan on muistutuksia tehty, ne ovat muodollista laatua. Oli sitä mieltä, että sanontatapa on vähän liian räikeä alustuksessa, sillä puhuja ei uskonut olevan osastoja, joissa vain tanssitaan ja luetaan pelkkiä ajanvietelehtiä.

*Hokkanen:* Arvosteltu TSL:ää liian ankarasti. Jos me sanomme, että kerhojen sosialismia opiskellessaan oli siirryttävä pois TSL:stä niin se on epäluottamuslause tälle liitolle.

*Siivonen:* Kannatti Hautamäen ponsia.

*Pulli:* sanoi kuuluvansa siihen ryhmään joka yhtyy Hautamäen ponsiin. Tämä ehdotus selventää liiton kantaa. Ehdotti asiaa valiokuntaan ja evästi, että Hautamäen ponnet siellä otettaisiin huomioon.

*Sund:* Kannatti Hautamäen esittämiä ajatuksia. Sanoi, että on aiheettomasti hyökätty TSL:ää vastaan. Ei hyväksynyt sellaisia sanontatapoja kuin »ilveilyä» y.m.

*Mattilan* mielestä eivät liittotoimikunnan ponnet varsinkaan muodollisesti täytä mittoja. Löysi niistä myös asiallisia virheitä. Suosittelee kuitenkin niitä valiokunnalle parannettujen ponsien perustaksi.

*Rantala:* Päälinja liittotoimikunnan alustuksissa ja ponsissa on oikea. Vapaa kansansivistystyö ja TSL:n valistustyö ei riitä. Tarvitaan nuorisoliiton harjoittamaa socialistista kasvatustyötä, sekä sen harjoittamaa itsenäistä op.-kerhotoimintaa. Suosittelee ponsien lähettämistä valiokuntaan tarkastettaviksi.

*Railo:* Suhtautumisen täytyy olla myönteistä silloinkin kun se on arvostelevaa.

*Manninen:* ihmetteli, miten innokkaasti TSL:ää on puolustettu vaikkei alustuksessakaan mainita TSL:ää kuin yhdessä kohdassa. Puhui liittotoimikunnan ponsien puolesta ja vetosi maaseudun edustajiin.

*Järvinen* oli täydellisesti liittotoimikunnan alustuksen ja ponsien kannalla.

Keskustelun jälkeen lähetettiin kysymys valiokuntaan.

#### *Päätös.*

Menettelytapavaliokunta esitti kysymyksestä seuraavan ponsiehdotuksen, joka lyhyen keskustelun jälkeen hyväksyttiin.

#### **Kasvatuskysymys.**

1. Sosialidemokraattinen Työläisnuorisoliitto pitää toiminnassaan sosialistisen kasvatustyön sellaisena perustehtävänä, jonka tarkoituksenmukaisuudesta riippuu liittomme ja koko työväenliikkeen voima nykyisyydessä ja vastaisuudessa.

2. Liittokokous toteaa sosialistisella työläisnuorisolla olevan vakaumuksena, että sosialistinen kasvatusta edustaa toisia ihanteita ja kasvatuseriaatteita kuin porvarillinen kasvatusta, jota viimeksi mainittua useassa tapauksessa on n.s. »puolueeton» kansansivistystyö. Liittokokous pitää tärkeänä, että liiton on jatkuvasti tarkkailtava, että ne työväen itsensä luomat sivistyslaitokset ja järjestöt, joihin liitto kuuluu tai joihin liitolla on vaikutusvaltaa, jatkuvasti ottaisivat toiminnassaan huomioon järjestyneen työväen erikoiset sivistystarpeet ja kulttuuri-ihanteet.

3. Vaikka liitto jatkuvasti on yhteistoiminnassa näiden sivistysjärjestöjen ja erittäinkin Työväen Sivistysliiton kanssa, niin ei liitto kuitenkaan jätä jäsenistön kasvatusta yksinomaan näiden varaan, vaan kehittää itsenäisesti sosialistista kasvatustoimintaa, oikeuttaen sen ulottamaan myöskin itsenäisen opintokerhotoiminnan järjestämiseen ja ohjaukseen.

4. Kokousten, iltamien, juhlien ja yleensä kaikkien tilaisuuksien ohjelmia järjestettäessä, on pidettävä silmällä sitä, ettei yleisön huvittelunani ja taloudelliset seikat syrjäytä kasvatuksellisia näkökohtia. Myöskin on varottava ettei sivistystavoittelu johda hyljeksimään sosialistisia ohjelmanumeroita ja järjestämään ohjelmia, sosialistisen luokkatunnon ja taistelumielen

viljelemisen unohtaen, porvarillisen lainatavaran varaan. Liittomme kaikkine järjestöineen on pyrittävä saamaan joukkoesitykset ohjelmanumeroina yleisesti käytäntöön liiton piirissä ja niitä edelleen kehitettävä.

#### **Liiton suhde sos.-dem. puolueeseen.**

(Kts. alustusvihon siv. 6.)

*Piiparinen:* Ponsien 1 kohdassa annetaan liian suuri liikkumisvapaus nuorisoliitolle. Lisättävä: »kuitenkin, ettei se tahdu Sos. Nuorisointernationaalien ohjeiden vastaisesti.»

*Hautamäki:* Ehdotetun lisäyksen sisältämä ajatus lankeaa luonnostaan.

*Toropainen:* Voi sattua ajankohtia, jolloin ei voida seurata puolueen menettelyä. Tällöin olkoon liitolla oma-alotteisuus. Kuitenkin on edelläesitetty lisäys tarpeellinen.

*Kosonen:* Ensimmäisen ponnien viimeinen lause poistettava kokonaan. Puolueen kannan täytyy olla siksi kypsä ja harkittu, että se kelpaa meillekin.

*Lehtonen:* Nuorisoliitto on velvollinen varaamaan itselleen itsenäisen toimivallan. Se voi olla välttämätöntä erinäisissä tilanteissa.

*Vaahtera:* On olemassa erinäisiä kysymyksiä, jotka ovat juuri nuorison kysymyksiä., Täten on oma itsenäinen alotteellisuus aivan tarpeellinen.

*Kerman:* Puolueen ohjelma tällä kertaa riittää aivan hyvin meillekin. Jos puolue taantuu, silloin ei luonnollisesti voida seurata sitä. Ensimmäisen ponnien viimeinen lause on aivan oikea.

*Mäkinen:* Kannatti ltk:n alustusta. Meillä pitää olla mahdollisuudet arvostella puolueen ja sen järjestöjen toimintaa.

*Huhta:* Ponnessa ei ole ainakaan mitään vallankaappauspyrkimyksiä. Esitti esimerkkejä tällaisen varauksen tarpeellisuudesta.

Keskustelun julistettua päättyneeksi lähetettiin asia menetelytapavaliokuntaan jonka ehdotuksesta hyväksyttiin seuraava

#### *Päätös:*

1. Sosialidemokraattinen Työläisnuorisoliitto pitää omanaan Sosialidemokraattisen Puolueen periaatteellisen ohjelman sekä katsoo velvollisuudekseen osallistua kaikkiin järjestyneen työväen voiman ja tahdon ilmaisutilaisuuksiin, kuten esim. mielenosoituksiin ja vaalitoimintaan. Liitto edistää ja tukee myös puolueen

harjoittamaa sosialistista valistustyötä. Mutta tämän ohella liitto katsoo oikeudekseen tarpeenvaatiessa oma-alotteisesti määritellä kantansa poliittisiin kysymyksiin ja työväenliikkeen sisäiseen kehitykseen nähden.

2. Liiton 21 vuotta täyttäneiden jäsenten olisi liityttävä mainittuun puolueeseen ja käymällä puolueosastojen kokouksissa tutustuttava puolutoimintaan sekä vähitellen osallistuttava siihen muullakin tavoin.

3. Liitto pitää tärkeänä, että järjestö- ja yhteiskunnallisiin luottamustehtäviin valitaan selvän sosialistisen katsomuksen omaavia ja työväenjärjestökouluutuksen käyneitä tovereita, jotka käsittävät välittömän kosketuksen työväenjärjestöjen kanssa välttämättömäksi. Nuorisojärjestöjen riveissä toimivia, pystyviä nuoremman polven tovereita on myös sijoitettava sellaisiin tehtäviin, joihin he omaavat edellytyksiä. — V:n 1930 puoluekokouksen hyväksymää nuorisotoimintaa koskevaa päätöstä on pyrittävä kaikkialla toteuttamaan.

#### **Liiton suhde ammattiyhdistysliikkeeseen.**

(Kts. alustusvihkon sivu 9.)

Liittotoimikunnan laatima alustus ei aiheuttanut mitään keskustelua, vaan hyväksyttiin seuraavat liittotoimikunnan esittämät ponnet sellaisinaan:

1. Sos.-dem. Työläisnuorisoliitto pitää edelleen välttämättömänä, että meidän maamme ammatillinen työväenliike kehittyä siihen suuntaan, joka takaa varman ja hedelmiä tuottavan tulevaisuuden ja koituu koko työväenluokalle hyödyksi.

2. Liittokokous toivoo, että kaikki liiton jäsenet, joilla siihen on tilaisuutta, liittyvät alansa ammatillisiin järjestöihin.

3. Liiton äänenkannattajan on kirjoituksissaan ja liittotoimikunnan sekä osastojen valistustyössään kiinnitettävä suurta huomiota ammatilliseen työväenliikkeeseen ja yleensä työväenluokan taloudellisen aseman kohottamisen merkitykseen.

4.- Liittotoimikunta veloitetaan Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliiton johdon kanssa neuvottelemaan työläisnuorison keskuudessa harjoitettavan ammatillisen agitatiotyön sopivista muodoista.

### Liiton suhde valtiokirkkoon.

(Kts. alustusvihkon sivu 10.)

*Toropainen:* Oli sitä mieltä, että liittotoimikunnan ponsiehdotusta on terästettävä, jotta täysin tajuttaisiin liiton kirkollisvastainen kanta.

*Lehtonen:* Uskontokysymys on viime aikoina muodostunut puolueväelle varsin kiusalliseksi. Kun se sekoittautuu työväen järjestötoimintaan, muodostuen se vahingolliseksi ja tuhoisaksi koko luokkataistelulle. Sen vuoksi ainakin nuorison on määriteltävä kantansa, jossa ei ole tinkimiselle varaa.

*Kontu:* Käytännöllinen toiminta on asiassa kaikkein tuloksellisinta, eikä ole pääasia »kirkastella» ponsia. Uskonto saa olla yksityisasiä, mutta tuloksiin pääsemiseksi on tehtävä propagandaa valtiokirkkoa vastaan.

*Kosonen:* Katsoi ponsissa olevan joitain liian räikeitä kohtia. Ensimmäisen ponnin ehdotti lyhennettäväksi siten, että sen loppu poistettaisiin 3:lta riviltä.

*Huhta:* Senjälkeen kun tämä alustus laadittiin, on tilanne muuttunut vielä pahemmaksi. Alustuksessa oli sanottava jotain taantumuksen viimeisistä otteista. On oltu liian vähäsanaisia ja pelätty esittämästä periaatteellista kantaa. Taantumuksenkin riehuessa on nuorison pysyttävä linjoillaan, sillä juuri tässä kysymyksessä on rämettyminen mennyt liian pitkälle.

*Pelkonen:* Yhtyi Huhtaan ja Lehtoseen. Ehdotti pientä lisäystä ensimmäiseen kohtaan.

*Pulli:* Yhtyi Huhtaan.

*Kukkonen:* Sanoi, ettei ole eduksi kirjoituksin paljoa puhua asiasta nykyaikana.

Keskustelu päättyi ja asia lähetettiin menettelytapavalio-kuntaan.

### Päätös:

Valiokunnan ehdotuksesta hyväksyttiin asiassa seuraava ponsilauselema:

1. Liittokokous kehoittaa kaikkia liittomme jäseniä jatkamaan tarmokkaasti taistelua kirkon erottamiseksi valtiosta ja sen vaikutusvallan heikentämiseksi, jolloin liiton jäsenten olisi henkilökohtaisesti näytettävä toisille esimerkkiä kieltäytymällä noudattamasta kirkollisia tapoja yksityisessä elämässään.

2. Huomauttaen, että uskonto on jokaisen yksityisasiä, liittokokous kehoittaa liiton jäseniä päättävästi vastustamaan uskonnollista hurmahenkisyyttä, varsinkin jos se pyrkii pesiytymään työväen järjes-

töihin siten lamaanuttaen työväestön sosialistista luokkataistelua.

3. Taistelua valtiokirkkoa samoin kuin uskonnollista hurmahenkisyyttäkin vastaan on suoritettava vakavan valistustyön avulla, välttämällä sellaisia otteita, jotka antasivat aihetta väittää yliolkaisen ja pilkkalisen esiintymisen olevan kysymyksessä.

Kokous päättyi ensimmäiseltä päivältä.

Kokousta jatkettiin sunnuntaina klo 9 laulamalla aluksi Työväen marssi. Senjälkeen toimitettiin nimenhuuto.

i

#### **Sotilaskysymys.**

(Kts. alustusvihkon sivu 13.)

- *Hautamäki:* Ponnit liittyvät läheisesti Sos.-dem. puolueen sotilasohjelmaan. Puolueella onkin tällä hetkellä erinomaisen hyvä ja radikaalinen sotilasohjelma.

*Virtanen:* Helsingin ruots. osasto kannattaa ponsia, mutta ehdottaa niissä kohdistettavaksi huomiota myös sotapalveluksesta kieltäytyviin. Ehdotti lisäponksiksi:

Kokous tunnustaa, että asevelvollisuudesta kieltäytyviä koskevassa lainsäädännössämme on otettu askel oikeaan suuntaan ja alleviivaa, että tätä lainsäädäntöä edelleen on kehitettävä niin, että oman-tunnonsyistä sotapalveluksesta kieltäytyville suodaan mahdollisuus sellaiseen työhön, joka ei välittömästi eikä välillisesti edistä militaristisia tarkoituksia, ilman minkäänlaista palvelusajan pidentämistä tai palvelusehtojen koventamista.

*Lehtonen:* Vastusti tov. Virtasen tekemää ehdotusta periaatteellisista syistä. Meillä on kahdenlaista, sosialistista ja porvarillista rauhanliikettä. Selosti hieman näitä. Väitti, että niin kauan kuin rauhantyö on sillä pohjalla, että uskotaan yksilöiden kieltäytymisillä y.m. saatavan jotain aikaan, ei se johda tuloksiin. Jos me annamme tunnustuksen sellaisille, sotkee se käsitteitä ja vähentää omien rauhanpyrkimistemme arvoa.

*Sund:* Toisen ponnin loppu (»vaadittava myöskin sotilaille täysiä kansalaisoikeuksia») on epäselvä. Tampereella ei ole tiedetty, mitä kaikkea siihen sisältyy.

*Kukkonen:* Yhtyi Lehtoseen. Ehdotettu ponsi saisi vain yhä

enemmän sekaannusta aikaan. Me luotamme joukkovoimaan, emmekä yksityisiin vastaan pyristelyihin.

*Manninen* vastusti myöskin Virtasen pontta.

*Poikonen* ei kannattanut Virtasta.

*Huhta* huomautti, että ponnin hyväksyminen olisi, paitsi omiaan herättämään myrskyn oikeistotaholla, myös epäsosialidemokraattinen teko. *Tov. Sundin* lausunnon johdosta mainitsi, että armeijan kansanvaltaistuttaminen äänioikeuksin y.m.s. koituisi meille tappioksi. Mutta silti sitä on jatkettava.

*Kotiranta:* Ponsissa olisi viitattava siihen, mitä kansalaisoikeuksia vaaditaan. Kokouksen olisi myös, vaikkapa eri asiana, lausuttava mielipiteensä sotilaiden päivärahan alentamisesta.

Keskustelu julistettiin päättyneeksi.

*Virtasen* ehdotus julistettiin rauenneeksi kannatuksen puutteessa.

*Sund* ilmoitti, ettei hän halua, käyttämästään puheenvuorosta huolimatta, esittää muutosehdotusta.

#### *Päätös:*

Kokous hyväksyi valiokuntaan lähettämättä seuraavan liittotoimikunnan ehdottaman ponsilauseelman:

1. Sosialidemokraattinen Työläisnuorisoliitto yhtyy Sosialidemokraattisen Puolueen sotilasohjelmaan ja antaa kannatuksensa tämän ohjelman mukaiselle puolueen toiminnalle.

2. Koska työläisnuoriso joutuu sotalaitoksessa ilmenevistä epäkohdista, päällystön raakuuksista ja väärinkäytöksistä eniten kärsimään, on liiton kiinnitettävä vakavaa huomiota näihin ilmiöihin ja toimittava voimiensa mukaan näiden epäkohtien poistamisen ja palvelusajan lyhentämisen puolesta sekä vaadittava myöskin sotilaille täysiä kansalaisoikeuksia.

3. Liiton kaikkien elinten ja jäsenten on työskenneltävä aseistariisumisvaatimuksen toteuttamiseksi ja pidettävä yllä kirjallisuuden, puheiden ja luentojen muodossa sekä yksityisessä seuralämässä sodanvastaista henkeä. Liiton äänenkannattajan on myöskin kirjoitusten kautta työskenneltävä saman päämäärän puolesta.

4. Kaikissa käytännöllisissä toimitissa tulee osastojen ja jäsenten noudattaa liiton ja sos.-dem. puolueen antamia ohjeita.

### **Yhteistyö TUL:n ja Sos.-dem. Työläisnuorisoliiton välillä.**

(Kts. alustusvihkon sivu 16.)

*Hautamäki:* Työv. liikkeessä on tällä hetkellä niin monenlaisia pyrkimyksiä, että on vaikea vetää niiden välille rajaa. Työv. liikkeen laajentuminen on saavuttanut huippukohtansa. Kysymys ei ole ainoastaan suomalainen, vaan kaikissa maissa esiin tullut kysymys. Viittasi SNI:n asiaa koskevaan päätöslauselmaan. Sen mukaan on yhteinen kasvatusohjelma koko työväenliikkeelle tarpeellinen. Asia on nyt juuri meillä päiväjärjestyksessä. Toivoi keskusteltavan juuri internationaalinen periaatteen pohjalla. — Käytännöllisistä yhteistoimenpiteistä tässä asiassa voidaan sopia vasta asianomaisten järjestöjen kesken. Periaate on ratkaistava kuitenkin täällä.

*Kerman:* Vain periaatteellinen selvittely ei riitä. Vakaampia päätöksiä on tehtävä käytäntöönkin nähden. Paikkakunnallani on pidetty tätä alustusta yhtenä tärkeimmistä. Selviteli urheiluliikkeen puolueettomuushengen syitä. Suurin syy huonoon suhtautumiseen ja yhteistyön jarrutukseen on ollut huomattavassa joukossa urheilijoita. Paikkakunnallani järjestetty yhteisiä tilaisuuksia yhteistyön edistämiseksi. Puheessa selvitely sosialistisen kasvatuksen merkitystä myös urheilijoille.

*Toropainen:* TUL:n alaisten osastojen taholla on lyöty jotain laimin periaatteelliseen kasvatukseen nähden. Urheilijat pitävät nuorisotyötä jonain lapsellisena näpertelynä. Läheinen vuorovaikutus olisi saatava molempien liittojen välille. Ennenkaikkea TUL:n tulisi ottaa ohjelmaansa henkisen kasvatuksen tärkeys.

*Lehtonen:* Samalla kun pyrimme yhteistoimintaan, on meillä oikeus TUL:n johdon taholta vaatia selvää kannanottoa sosialismiin nähden. Liittotoimikunnan täytyy saada kontrolloida millä edellytyksillä mennään yhteistyöhön mukaan. Useita TUL:n alaisia urheiluseuroja on vaikea erottaa porvariseuroista. Arvosteli ankarasti urheilun tähtitasoa. Nuorisoliittolaisten olisi pyrittävä vaikuttamaan TUL:n siten, että se enemmän noudattaisi urheiluinternationalen periaatteita. Yhteistyöhön ruvetessa on harkittava miten pitkälle menemme, ennenkuin vaadimme TUL:ltä jotain selvää kantaa.

*Salmi:* Kysymys on kahden sellaisen liiton toiminnasta, jotka kummatkin ovat nuorison miehittämiä. Piti hyvänä, että yhteistyö aikaansaataisiin, sillä urheiluliikkeessä vallitsee liian pitkälle menevä puolueettomuus. Kannatti ponsia.

*Peltonen:* On vedottu siihen, että urheiluliiton puolueettomuus on peräisin niiltä ajoilta, jolloin sen sisällä vallitsi ristiriidat. Mutta se ei pidä paikkaansa. Nykyisin seurataan

enemmän porvarillista urheilua kuin työväen omia asioita. Esimerkkinä mainitsi, että eräs urheiluliittolainen (TUL) luki kuin läksynä ulkoa Ruotsi-Suomi maaottelun tulokset, mutta ihmetteli, että »onkohan Espanjassa jotain tapahtunut, kun kuningas meni sivilimiehenä Englantiin». Puhujan mielestä tämä oli jo surkeuden huippu.

*Mäkinen:* Huomautti, että TUL on luisunut aatteettomuudessa jo liian pitkälle. Sanoi nuorisoliikkeen olevan vielä niin heikkoa että sen tehtäväksi ei saata antaa sen aatteellistuttamista.

*Pulli:* Polemisoi näitä lausuntoja vastaan, joissa TUL:n suhdetta poliittiseen liikkeeseen arvosteltiin. Kannatti ponsien hyväksymistä. Toropaiselle puhuja huomautti, että jotain liikettä ei saa arvostella joidenkin yksityisten esimerkkien perusteella. Luki internatsionaalin antamia ohjeita, ja sanoi että TUL:n johto ei ole vikapää asioihin.

*Kotiranta:* Huomautti, miten esim. Belgiassa työv. urheiluliike ja nuorisoliike kulkevat käsi kädessä, ja toivoi, että näin pitäisi asiain olla meilläkin. Ehdotti, että ponsissa ei lausutaisi epämääräistä, vaan tehtäisiin sellainen päätös, että TUL:n johto, työl. nuor. liitto ja puolue yhteisesti ryhtyisivät toimenpiteisiin asiassa.

*Kukkonen:* Työläisnuorisoliitto on ajanut sitä politiikkaa että kaikkien järjestöjen kanssa hyväksytään yhteistoiminta ja niin myös TUL:n kanssa. Myönsi, ettei nuorisoliiton taholta ole näissä kohdin tehty kaikkea, vaan varaa on arvosteluun. Solidarisuus puuttuu, mutta tässä on TUL:n johto ollut myöskin syyppäänä. Alustus olisi hyväksyttävä.

*Piiparinen:* TUL:nkin taholta on asiassa tehtävä jotakin.

*Kostiainen:* Tällaisessa asiassa nähdään helposti malka veljen silmissä, mutta ei rikkaa omassa. Esitteli senvuoksi niitä virtauksia, joita liikkuu eri maiden nuorisoliittolaispiireissä. Asian ydin on siinä, että urheiluinternatsionaali uhkaa monissa maissa syödä nuorisoliikkeen. Itävallassa on tilanne sellainen, johon meilläkin olisi pyrittävä. Siellä käyvät työläiset läpi järjestöelämän kaikki eri asteet. Meillä ovat asiat sillä kannalla, että ne vaativat keskinäistä ymmärtämystä, mutta ei särkevää arvostelua. Urheiluliikkeen ja sos.-dem. keskusjärjestöjen yhteistyön katkeamisen aiheutti kommunismi. Nyt eivät vanhat kaavat enää kelpaa, tarvitaan uusia muotoja. On toimeenpantava järkipäin yhteistyö. TUL:n johtoon pantakoon urheilu- ja nuorisoliikettä ymmärtäviä tovereita.

*Vaahtera:* Alustus ja ponnet olisi mielestäni hyväksyttävä sellaisinaan. Nuoriso-osastojen suhtautuminen, jos se jonkun mielestä onkin ollut kylmä urheiluseuroihin nähden, on joutunut itsesuojelusvaistosta.

*Kaukovaara:* Kysymys on ainakin hämäläisten mielestä tärkeä, sillä ainakin meillä on eräillä paikkakunnilla tapahtunut sellaistaikin, että nuoriso-osastojen toiminta on urheiluseurojen painostuksesta ollut pakko lakkauttaa. Huomiota olisi kiinnitettävä etupäässä nuoriso-osastojen itsenäisen urheilutoiminnan elvyttämiseen. Myöskin, ja ennen kaikkea olisi TUL:n kiinnitettävä jäsenistönsä huomiota sosialistiseen kasvatukseen.

*Palonen* arvosteli melko ankarasti urheiluväen periaatteettomuutta ja katsoi että siinä olisi TUL:llä suuri työmaa.

*Manninen:* Ollaan siis yksimielisiä siitä, että jotain on tehtävä, ja että erimielisyys on vain menettelytavoissa. Vika on sysissä jos sepissäkin, mutta ennen kaikkea siinä, että TUL:n taholla liian vähän annetaan arvoa sosialistiselle kasvatukselle.

*Lehtonen* halusi erikoisesti Pullille lukea SUI:n päätöslauselmat sosialistiseen kasvatukseen suhtautumisesta, ja aettui kiinteästi sille kannalle että urheilutovereittenkin pitäisi sentään olla edes jollakin tavalla järjestyneitä, edustaakseen *työväen* urheilua niin kotona kuin kylässäkin.

*Tervon* mielestä ponnet ovat pyöreät ja ilmeettömät. Talikalassa, jonka osastoa puhuja edusti, on seurain toiminta täysin yhtenäistä ja toisiaan tukevaa, jollaiseksi toivoi toiminnan muuallakin kehittyvän. Ensimmäistä pontta olisi puhujan mielestä tiukennettava ja toista lievennettävä.

Keskustelun jälkeen siirtyi kysymys menettelytapavalioon, jonka ehdotuksesta hyväksyttiin seuraava

#### *Päätös:*

1. Nojautuen sekä Sosialistisen Nuorisointernationaalin että Sosialistisen Urheiluinternationaalin kasvatuserityksiin pitää liittokokous suotavana yhteistoiminnan aikaansaamisen sosialistisessa kasvatuksessa TUL:n ja liittomme välillä ja kehoittaa liittotoimikuntaa puolestaan hakemaan neuvottelumahdollisuuksia.

2. Piirijärjestöt ja osastot ovat oikeutetut järjestämään paikallisesti tätä yhteistoimintaa, mutta on näiden järjestöjen kysymyksen ollessa näin alkuvaiheessa, yleensä neuvoteltava asiasta myös liittotoimikunnan kanssa. Missä yhteistoiminta on olemassa, ei erikoisneuvotteluja tarvita.

#### **Valistustyö.**

(Kts. alustusvihkon sivu 18.)

*Hokkanen:* Tahtoi kiinnittää huomiota siihen asiaan, jota

käsitellään ponsien 4:ssä kohdassa, nimittäin uusien toimintamuotojen käytäntöön ottamisesta. Oli sitä mieltä, että liiton pitäisi aina mahdollisuuksiensa mukaan painattaa ohjelma-vihkosia, ei pitänyt sanomalehtipropagandajaostoja tarpeellisenä. I

*Sund:* Kosketteli ponsien seitsemättä kohtaa, ja sanoi sen tarpeettomaksi, koska samallinen päätös on jo asianomaisen kysymyksen kohdalla olemassa.

*Siivonen:* Kosketteli ponsien 2:sta kohtaa. Pitäisi olla vakinaiset sihteerit, jotka työn suorittaisivat. Ehdotti §:n kohdan muuttamista. 9:een kohtaan ehdotti, ettei päätöstä tehtäisi kiinteäksi.

*Vesama:* Kannatti Sundia.

*Marttila:* Ehdotti, että toiseen kohtaan sovitettaisiin jokin velvoittava lausunto. Huomautti että vastaisuudessa valistusviikkoa järjestettäessä koetettaisiin saada se puolueen kanssa yht'aikaisesti.

*Kaukovaara* lausui 3:n kohdan johdosta, että liittotoimikunnalla olisi nyt suuri työmaa lähettämällä osastoille ohjelma-numeroita. Siinä olisi myöskin piiritoimikuntien parhaansa tehtävä. Kannatti 7:n kohdan poistamista. Ehdotti, että opastuskursseja järjestettäisiin yhdessä vanhempien keskusjärjestöjen kanssa ja myötävaikutuksella.

*Louhikko:* Sanoi, että ei ole tarpeellista poistaa ponsien seitsemättä kohtaa, osoittaen lausunnossaan, että tästä asiasta ei koskaan päätetä liian useissa paikoissa, vaan ammattillinen järjestyneisyys on niin heikkoa, että siitä täytyy puhua paljon, ja ottaa se huomioon valistuskysymyksenkin yhteydessä.

*Tervo:* Kiinnitti huomionsa 4:n ja 9:n pönteeseen ja sanoi että uusien "toimintamuotojen löytäminen on meille eilinehto. Täytyy olla uutta, sillä jos sitä ei ole, siirtyy nuoriso porvarillisiin järjestöihin, joissa on uudempia toimintamuotoja. Kannatti Marttilan ehdotusta että valistusviikot vietettäisiin puolueen kanssa yhdessä.

*Puolakka:* 9 kohta säilytettävä sellaisenaan. Kannatti Marttilan ehdotusta yht. valistusviikkojen järjestämisestä puolueen kanssa.

*Häyrinen:* Liiton sihteerin olisi oltava liikkeellä enemmän, varsinkin, kun liitolla ei ole järjestäjää.

*Manninen:* Keskustelussa esitetyt huomautukset ja toivomukset ovat paikallaan. Ponsia voidaan sorvata jos katsotaan tarpeelliseksi. Mutta liiton johdon mahdollisuudet ovat nykyisin rajoitetut.

Keskustelu päättyi ja kysymys lähetettiin valistusasiainvaliokuntaan, jonka ehdotuksen perusteella tehtiin seuraava

*Päätös:*

1. Liittotoimikunnan on valistustyössään jatkuvasti pyrittävä kokoamaan työläisnuorisoa liiton jäsenyyteen ja kasvatettava jäsenistöä sosialidemokraattisen maailmankatsomuksen mukaisessa hengessä ja on liiton kaikkien järjestö-organien ja yksityisten jäsenten tätä pyrkimystä voimiensa mukaan edistettävä.

2. Liiton palvelukseen kiinnitetään järjestäjä niin pian kuin varat sen sallivat ja on toimi, jos suinkin mahdollista pidettävä vakinaisena. Liiton järjestäjän työ on kohdistettava etupäässä niiden piirijärjestöjen alueelle, jotka eivät ole tilaisuudessa käyttämään omia järjestäjiä. Piirijärjestöjen, joiden alueella järjestäjä toimii, on mahdollisuuksiensa mukaan osallistuttava sen palkkaukseen.

3. Liittotoimikunta julkaisee agitatsioonikirjasia ja -lehtisiä, etenkin tärkeiden poliittisten tapahtumien ja liittotoimien kysymyksessä ollessa sekä antaa osastojen agitatsioni- ynnä muihin tilaisuuksiin kirjallista ohjelma-apua ja tekee puoluelehtien kautta liiton toimintaa tunnetuksi.

4. Uusien toimintamuotojen käytäntöön saattamiseksi on liittotoimikunnan jatkuvasti työskenneltävä ja pyrittävä vakiinnuttamaan ja kehittämään etenkin kaikkia ryhmä- ja joukkotoimintamuotoja, hankkimalla osastoille tähän tarkoitukseen soveltuvaa ohjelmistoa sekä antamalla tarpeellisia neuvoja ja ohjeita.

5. Osastojen opintokerhotoimintaa on liittotoimikunnan yhteisvoimin Työväen Sivistysliiton kanssa pyrittävä jatkuvasti kehittämään ja kiinnitettävä kerhotoiminnassa erikoisesti osastojen huomio sosialismin opiskeluun, laatimalla tässä tarkoituksessa m.m. osastojen kerhoja silmälläpitäen sosialismin alkeiden opiskelusuunnitelman. Samoin on liittotoimikunnan opastettava osastoja kirjojen hankinnassa laatimalla luetteloja niistä kirjoista, joiden hankkimista osastojen ja niiden jäsenten käyttämiin työväenkirjastoihin voidaan suositella.

6. Liiton kirjeopistoa kehitetään uusimalla siinä jo olevia ja lisäämällä siihen uusia opiskeluaineita.

7. Nuorison, ammatillisen järjestäytymisen edistämiseksi on liittotoimikunnan toimittava läheisessä yhteistoiminnassa Ammattiyhdistysten Keskusliiton kanssa.

8. Raittiusvalistustyön tehostamiseksi työläisnuorison keskuudessa pitää liittokokous liiton osastojen yhteistyötä Sos.-dem. Raittiusliiton kanssa tärkeänä.

9. Toimihenkilöiden kasvattamiseksi on liittotoimikunnan joka toinen vuosi järjestettävä kaksi viikkoa kestävätkoko maata käsittävät opastuskurssit.

10. Mikäli mahdollista järjestetään vuosittain j ennen syystoimintakauden alkamista piirisihteereille yhteinen neuvottelukokous.

11. Joka vuosi järjestetään liiton valistusviikko, joka, mikäli mahdollista, järjestetään samaan aikaan kuin puolueen valistusviikko ja jonka aikana työskennellään etupäässä jäsenmäärän lisäämiseksi. Myöskin omistetaan vuosittain joulukuulla yksi viikko liiton kirjallisuusviikoksi, liiton äänenkannattajan ja sosialistisen kirjallisuuden levittämiseksi.

12. Liittotoimikunnan on valvottava, että kaikki liittotehtävät tulevat kunnollisesti suoritetuiksi. Liittotoimikunnan on myöskin seurattava ulkolaisten toveriliittojen valistustyömenetelmiä ja toimintamuotoja sekä otettava niitä liiton toiminnassa käytäntöön sikäli kuin ne meikäläisiin oloihin soveltuvat.

#### »Työläisnuoriso.»

(Kts. alustusvihkon sivu 22.)

*Siivonen* esitti toivomuksen lehden »Työmaalta»-osaston laajentamisesta. Valitti, etteivät he tahdo saada kirjoituksiaan julkisuuteen.

*Hokkanen* paheksui sitä liiallista arvosteluhaltua, mikä ilmenee aina, kun »Työläisnuorisosta» tulee kysymys. Sellainen haittaa lehden levitystyötä. Suositteli sitä menettelytapaa, että osastot tilaisivat lehden kaikille jäsenilleen.

*Kosonen* Levitysjuttu on murheellinen asia. Siinä on käytävä pakkotoimiin. Puolet liiton jäsenistä eivät tilaa omaa äänenkannattajaansa. Jokainen liiton jäsen on liittokokouksen päätöksellä velvoitettava siihen. Ehdotti 4. ponnien muuttamista mainittuun suuntaan.

*Sainio* kannatti pakkotoimenpiteitä. Lausui toivomuksen, että askartelutehtäviin kiinnitettäisiin lehdessä enemmän huomiota.

*Mäkinen* ei pitänyt pakkotilaamista suositeltavana.

*Toropainen* vastusti myös pakkomenetelmää. Ehdotti liittotoimikunnan ponsien hyväksymistä.

*Kukkonen:* Olisi keksittävä keino millä saataisiin ne kymmenet osastot, jotka eivät lehteä levitä, mukaan.

*Kotiranta:* Osastojen on huolehdittava lehden tilaamisesta jäsenilleen ja olisi pidettävä iltamia, joilla hankitaan varat varattomimpien jäsenten tilauksiin.

*Rantala:* Hyväksyn ponnet sellaisinaan.

*Palonen:* Piiritoimikunnat on velvoitettava toimenpiteisiin kiertävien »lehtitrokarien» järjestämiseksi.

*Vasaman* mielestä lehden ulkoasu ei tyydytä, joten se olisi muutettava n.s. puoliaikakauslehden muotoiseksi.

Asia lähetettiin valistusasiain valiokuntaan, jonka ehdotuksesta hyväksyttiin seuraava

*Päätös:*

1. Liittokokous pitää oman äänenkannattajan julkaisemista liitolle välttämättömänä ja on sen levittäminen jokaisen osaston ja liiton jäsenen ehdoton velvollisuus.

2. »Työläisnuorison» kustantamis-sopimusta on liittotoimikunnan pyrittävä lehden nykyisen kustantajan kanssa jatkamaan niin kauan kunnes mahdollisuuksia ilmenee lehden siirtämiselle liiton kustannettavaksi.

3. Liittotoimikunnan on valvottava, että lehti täyttää liiton äänenkannattajalle ja sosialistiselle kasvatuslehdelle asetettavat vaatimukset.

4. Osastojen ehdoton velvollisuus on levittää lehteä irtonumeroina ja tilauksia hankkimalla ja toivoo liittokokous, että osastot yhä yleisemmin ryhtyisivät tilaamaan lehden omasta alotteestaan kaikille jäsenilleen.

**Liittopuku.**

(Kts. alustusvihko sivu 23.)

Keskustelutta hyväksyttiin asiassa seuraava, liittotoimikunnan ehdottama

*Päätös:*

1. Liittokokous vahvistaa käytännössä olevan retkeilypuvun liittopuvuksi ja on liiton toimiston huolehdittava sen tunnetuksi tekemisestä sekä tarpeiden välityksestä.

2. Kun puku on liittopuku ja sen kantaja edustaa sosialidemokraattista nuorisoa, niin on huolehdittava siitä, että sitä kannettaessa, samoinkuin muulloin-

kin liiton jäsenten on käyttäydyttävä esimerkiksi sopivalla tavalla.

3. Muutoksista tähän pukuun päättää liittotoimikunta.

### **Ohjelmakokoelmien perustaminen.**

(Kts. alustusvihkon sivu 25.)

Keskustelutta hyväksyttiin seuraava liittotoimikunnan ehdottama

#### *Päätös:*

1. Liittokokous kehoittaa osastoja vallitsevan ohjelmapuutteen poistamiseksi perustamaan ohjelmakokoelmia, tallettamalla juhlissa ja kokouksissa esitetyt arvokkaimmat ohjelmanumerot, hankkimalla esituskelpoista aineistoa sisältävää kirjallisuutta sekä ottamalla liiton äänenkannattajasta ja muista julkaisuista kaikki esitettäväksi sopivat kirjoitukset talteen.

2. Liittotoimikuntaa kehoittaa kokous jatkuvasti toimimaan mahdollisimman täydellisen keskusohjelmakokoelman aikaansaamiseksi, josta voidaan kaikkia tarkoituksenmukaisia ohjelmanumeroita lähettää osastoille tilattaessa.

### **Nuorisoliittolaisille erikoinen toveritervehdys.**

(Kts. alustusvihkon sivu 26.)

Asiasta oli tehnyt alustuksen Vuorelan sos.-dem. Nuoriso-os., johon liittotoimikunta oli liittänyt lausuntonsa.

*Savander:* »Toveruus» olisi hyväksyttävä, mutta sotilaallinen kunnianteko hylättävä.

*Sainio* ja *Siivonen* kannattivat edellistä.

*Vasama* yhtyi liittotoimikunnan kantaan.

Keskustelun julistettua päättyneeksi, hyväksyttiin äänestyksen kautta *30 äänellä 6 vastaan*, jotka viimemainitut annettiin Savanderin ehdotuksen puolesta, seuraava liittotoimikunnan ehdottama

#### *Päätös:*

Alustuksessa esitettyä tervehdysmuotoa voivat liiton jäsenet keskuudessaan käyttää kaikkialla missä siihen on edellytyksiä olemassa ja koska se on käytännössä myöskin sos.-dem. lasten järjestöissä. Liitto-

toimikunnan käsityksen mukaan on kysymys kuitenkin sellainen, jota tuskin saadaan päätöksillä järjestymään ja ehdottaa tämän käsityksensä perusteella, ettei asiasta liittokokouspäätöstä tehtäisi.

**Ehdotus Helsingin, Viipurin ja Hämeenlinnan piirien rajain muuttamisesta.**

(Kts. alustusvihkon sivu 28.)

Asiasta oli laatinut alustuksen Helsingin piirin sos.-dem. Nuorisojärjestö ja liittyi alustukseen Liittotoimikunnan lausunto.

Asiasta syntyi lyhyt keskustelu, jossa m.m. *Huhta* selitteli niitä, pääasiassa maantieteellisistä järjestely vaikeuksista syntyneitä syitä, jotka ovat tuoneet kysymyksen esille ja toivoi, että kysymys asianomaisten piirien yhteistoiminnalla ratkaistaisiin tyydyttävästi.

Lahden osaston edustaja *Savander* osastonsa puolesta ilmoitti matkan pituuden piirijärjestönsä keskukseen olevan päätekijänä siihen, että Lahti kannattaa Helsingin piirin ehdotusta.

*Kaukovaara*, jota kannatti *Palkonen*, epäili, ettei matkavaikeus ole syynä lahtelaisten »separatioimishaluun».

*Tervo* ja *Vaahtera* olivat sitä mieltä, että asia ratkaistaisiin seuraavassa liittokokouksessa, johon mennessä liittotoimikunta hankkikoon asianomaisten piirien mielipiteen asiasta, jonka perusteella kysymys saatetaan pois päiväjärjestyksestä.

*Paasion* (Raf.) käsityksen mukaan tähtää ehdotus uuden piirin perustamiseen, johon tulisivat kuulumaan itäinen Uusimaa ja siihen läheisesti liittyvät osastot muiden piirien rajaseuduilta.

Keskustelun jälkeen tehtiin asiassa seuraava

*Päätös:*

Liittotoimikunnalle annetaan tehtäväksi valmistaa asia ensi liittokokoukseen mennessä, ottaen huomioon uuden piirin perustamismahdollisuudet ja neuvotellen asianomaisten piirien kanssa mahdollisista rajasiirroista.

**Sääntöjen muutoksia.**

(Kts. alustusvihkon sivu 30.)

Asiasta syntyi lyhyt keskustelu, jossa tehtiin useita eri ehdotuksia. Ehdotuksista ei kuitenkaan saaneet muut tarpeellista kannatusta kuin *Tervon* se ehdotus, että Liittotoimikunta ottaisi ensi liittokokoukseen mennessä osastojen säännöissä mah-

dollisesti löytyvät vanhettuneet tai muuten epäkäytännölliset kohdat tarkistettavakseen. Liittotoimikunnan kaikki sääntöjen muutoksia koskevat ehdotukset hyväksyttiin, yllämainitulla Tervon lisäehdotuksella.

#### **Liittokokousedustajain matkakulut.**

(Kts. alustusvihkon sivu 32.)

Tähän Liittotoimikunnan alustamaan kysymykseen liitettiin Tampereen piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestön esitys *Uiton sääntöjen 18 §:n muuttamisesta*, joka koski liittokokouksen edustajaperusteen ja -menetelmän muuttamista (kts. alustusvihkon siv. 34.)

*Huhta* kannatti kysymyksen ensi osassa liittotoimikunnan esitystä matkakulujen suorituksen ennallaan pitämistä ja jälkimmäiseen esitykseen nähden asetettiin sille kannalle, että siinä on kohtia, jotka ovat suorastaan mahdottomia käytännössä toteuttaa. Osoitti esimerkeillä, miten Sos.-dem. puolueessa, jossa aikaisemmin oli ehdotetunlainen piirittäin valinta käytännössä, tapahtui niin, että jotkut suurimmat yhdistykset määräsivät piirinsä määräänemmistön edustajavaaleissa.

*Mäkinen* ilmoitti, ettei ehdotus ole Tampereen piirijärjestön vaan piiritoimikunnan, ja vastusti ehdotusta.

*Sund* puolusteli Tampereen piirin ehdotusta ja oli sitä mieltä, että tämä on laadittu syrjäisten seutujen osastojen liittokokouksiin osallistumisen helpottamiseksi.

*Piiparinen* kannatti tamperelaisten ehdotusta syrjäseutujen osastojen edun kannalta.

*Toropainen* yhtyi edelliseen.

*Lehtonen* asettui matkakulujen tasaamiseen nähden liittotoimikunnan kannalle ja lausui mielipiteenään, ettei liitto pysty rahoittamaan sellaista talousarviota, joka syntyisi, jos tamperelaisten ehdotus hyväksyttäisiin.

*Manninen* yhtyi pääasiassa edelliseen.

Keskustelun loputtua tehtiin asiasta

#### *Päätös,*

jossa Tampereen piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestön ehdotus Liiton sääntöjen 18 §:n muuttamisesta hyljättiin ja Liittotoimikunnan ehdotus liittokokousedustajain matkakulujen suorittamisesta hyväksyttiin.

Liittotoimikunnan on kuitenkin perehdyttävä Tampereen piirin ehdotukseen ja jos mahdollisuuksia sen toteuttamiseen löytyy, tehtävä siitä esitys seuraavalle liittokokoukselle.

#### **Työttömäin vapauttaminen jäsenmaksuista.**

*Mäkinen* esitti harkittavaksi, eikä olisi syytä vapauttaa työttömät liiton jäsenet jäsenmaksuista, liiton jäsenmäärän vähenemisen estämiseksi.

*Lehtonen* ehdotti, että Liittotoimikunta oikeutettaisiin harkintansa mukaan vapauttamaan työttömät *-maksukyvyttömät* liiton jäsenet liittoveroista.

Ehdotus hyväksyttiin.

#### **Liittoarpajaiset.**

Liiton taloudellisen aseman tukemiseksi velvoitti liittokokous liittotoimikunnan järjestämään v:n 1932 ajalla koko maata käsittävät arpajaiset. Lähemmät toimenpiteet annettiin liittotoimikunnan huoleksi.

#### **Nykyisen tilanteen johdosta**

päätettiin Liiton nimessä ja vastuulla julkaista seuraava julki-lausuma:

Nuoret työläistoverit ja toverittaret! Nykyisyys on taloudellisen sekasorron ja poliittisen temmellyksen aikakautta. Vallitseva kapitalistinen talousjärjestelmä on entistä selvemmin osoittautunut kykenemättömäksi järjestämään ihmisten taloudellisia suhteita ja turvaamaan laajojen kansankerrosten elämäntarpeita. Tuhannet työläiset omassa maassammekin ovat parhaillaan työttöminä. Proletaarinuoret, pojat ja tytöt ovat vaille kunnollista asuntoa, riittävää vaatetusta ja ravintoa. Työssä olevien palkkataso on miltei kaikilla työaloilla painettu niin alas, ettei sillä pystytä edes kaikkein välttämättöimpiä toimeentulotarpeita hankkimaan. Porvarillinen yhteiskunta on haluton ja osittain myöskin voimaton pelastamaan puutteeseen ja epätoivoon joutuneen työväenluokan.

Pääomanomistajat, luokkaetujansa valvova taantumuksellinen yläluokka tahtoo kuitenkin viimeiseen saakka säilyttää vallitsevan järjestelmän ja taistella sen puolesta. Taistelussaan se turvautuu väkivaltaankin. Kapitalismin nykyaikaisin taistelukeino, fascismi, jota se käyttää valtansa lujittamiseksi työväenluokan taloudellisten ja yhteiskunnallisten oikeuksien kustannuksella, pyrkii meilläkin määrääväksi. Isänmaallisuuteen verhoutuena on fascismi tehnyt tekoja, jotka ovat herättäneet suuttumusta kaikissa oikeamielisissä kansalaispiireissä. Ja heidän viimeksi julkisuudessa esittämänsä vaatimukset ja pyrkimykset ovat luonteeltaan sellaisia, että ne toteutettuina merkitseisivät kansanvallan tuhoa ja työväenluokan painamista täydelliseen taloudelliseen ja poliittiseen orjuuteen.

Työväenluokan turva ja pelastus on voimakkaassa työväen-

liikkeessä ja sen avulla käytävässä herkeämättömässä taistelussa kaikkia niitä hyökkäyksiä vastaan, jotka meidän oikeuksiamme ja elämän ehtojamme uhkaavat.

Tässä taistelussa tarvitaan myöskin luokkamme nuorison voimat. Me emme saa lannistua työttömyyden ja sen aiheuttaman puutteen kourissa. Meidän on kuultava ajankohdan kutsua ja velvoitusta, nousemalla vanhempien toverien kanssa käsi-kädessä käytävään puolustustaisteluun.

Sosialidemokraattinen työläisnuoriso kokoontuneena edustajakokoukseensa vetoaa luokkamme nuorison oikeuden- ja velvollisuuden tuntoon, kehoittaen työläisnuorisoa liittymään riveihinsä.

Seuratkaa nuoret kaikkialla sosialismin kutsua! Nouskaa ja voittakaamme taloudellinen hätä ja poliittinen taantumus. Toteuttakaamme sosialismi!

#### Seuraava liittokokous

päätettiin, monien eri ehdotusten ja keskustelun jälkeen pitää Lahdessa Liittotoimikunna«i lähemmin määräämällä ajalla sääntöjen mukaisesti.

#### Liiton talousarvio.

Hyväksyttiin raha-asiainvaliokunnan esityksestä seuraava

##### Talousarvioehdotus v.lle 1932.

##### Tulot:

Liittoveroja.....	28,000:	
Joululehdestä.....	2,000:	
»Kevätmyrskystä» _____	2,000:	
Toimintavälineistä _____	9,000:	
S.-d. Puolueen avustus	20,000:	
Tappioksi.....	25,000: —	86,000: —
	Smk.	86,000: —

##### Menot:

Palkkoihin.....	47,000:	
Vuokra ja siivous.....	7,000:	
Kulungit ja satunnaiset menot	14,000:	
Pohjoismaiset nuorisopäivät ..	5,000:	
Nuorisokurssit.....	3,000:	
Jäsenmaksut.....	4,000:	
Matkakulut.....	6,000: —	86,000: —
	Smk.	86,000: —

#### **Liiton puheenjohtajan vaali.**

Ryhdyttäessä puheenjohtajan vaaliin ilmoitti liiton puheenjohtaja Arvi Hautamäki, ettei hän enää ole tilaisuudessa hoitamaan liiton puheenjohtajan tärkeätä ja vastuullista tehtävää.

Puheenjohtajaksi ehdotettiin Cay Sundströmiä ja Aleks Lehtosta, joista puheenjohtajaksi valittiin lyhyen keskustelun perusteella äänestyksen jälkeen Aleks Lehtonen 28 äänellä, Sundströmin saadessa 15 ääntä.

#### **Liiton sihteerin vaali.**

Liiton sihteerin tointa oli hakenut kaksi henkilöä, joista toinen liiton nykyinen sihteeri. Liittokokous päätti liittotoimikunnan esityksestä, että sihteerin valinta jätettäisiin tällä kertaa epänormaalien olojen johdosta liittotoimikunnan tehtäväksi. Esitys hyväksyttiin.

#### **Liittotoimikunnan jäsenten vaali.**

Liittotoimikunnan vakinaisiksi jäseniksi valittiin: K. Kukkonen 36 äänellä, V. Huhta 35, A. Hautamäki 33, M. Ampuja 33, Elsa Paasio 32, R. Paasio 28, ja M. Peltonen 26 äänellä, sekä varajäseniksi lähinnä ääniluvussa olleet: A. Sumu, T. Hänninen, Tyyne Kallio, A. Enqvist, N. Helenius, A. Heiskanen ja A. Halme.

#### **Liiton tilintarkastajain vaali.**

Liiton tilintarkastajiksi valittiin Äatu Halme ja Artturi Aalto sekä varatarkastajiksi Kerttu Koivisto ja Toini Paasivuori. Palkkio maksetaan tilintarkastajille laskun mukaan.

#### **Mielenilmaisu rauhan puolesta.**

V. 1932 Genevessä kokoontuvalle aseistariisumiskonferenssille päätettiin liiton puolesta lähettää liittokokouksen allekirjoittama julkilausuma, jossa vaaditaan aseistariisumisen pikaista toteuttamista.

Kun päätös asiasta oli nuijaniskulla vahvistettu, lauloivat kokouksen osanottajat seisomaan nousten laulun »Vala», osoitteeksi nuorisoliittolaisten vakavasta vaatimuksesta rauhan ja aseistariisumisen puolesta.

#### **Kokouksen lopputoimet.**

Kun kokouksen asiat olivat loppuunkäsitellyt, julisti puheenjohtajana toiminut J. Kosonen kokouksen päättyneeksi ja lausui m.m. seuraavaa:

Nuorisokongressimme on lyönyt kiinni sangen suuriarvoisia päätöksiä. Jos ne voidaan edes osittainkaan toteuttaa, on maamme nuorisoliikkeen historiaan liitetty kauniita uusia lehtiä. Jos ne jäävät vain paperille, olemme seuraavassa kokouksessa pettymysten ja samojen asioiden edessä. Sosialistisen kasvatustyön tehostaminen, lähempiin suhteisiin pyrkiminen TUL:n kanssa, suhde ammattiyhdistysliikkeeseen y.m. ovat päätöksiä, jotka osoittavat, että maamme sosialistinen nuoriso tietää, mitä se tekee ja ennen kaikkea on selvillä velvollisuuksistaan. Ennen kaikkea on merkillepantava se päätös, jonka liitto teki puolueeseen nähden, sillä se osoittaa, että Suomen sosialistinuoriso ei kulje lapsenkengissä. Kokouksen jäsenistöä on innoittanut voimakas tahto kohottaa liittomme merkitystä ja tehdä voitavansa sen puolesta. Käsittelyalaisiin asioihin nähden, vaikka erimielisyyttäkin on ilmaantunut, on kuitenkin vallinnut toverillinen ymmärtämys jaasiällensuhtautuminen, joka soittaa, että nuorisoliittomme on kasvattanut tämän maan nuorison sellaiseksi, joka, olematta lammaislauma, on ennen kaikkea yksimielinen, asioista ja menettelytavoista kiistellesäänkin. Toivoi, että kokouksen työ olisi onneksi ja menestykseksi työtätekevälle nuorisolle ja työväenluokan taistelulle sosialismin puolesta, huolimatta synkstä ajasta ja riehuvasta taantumuksesta. Työhalu, sopu ja yhteisymmärrys lyököön leimansa liiton ja liittotoimikunnan vastaiseen toimintaan.

Ulkomaalaisille vieraille omisti tov. K. muutamia valikoituja sanoja, toivoen, että heidän käyntinsä maassamme ja tutustumisensa maamme työläisnuorisoon antaisi heille vakuutuksen siitä, että me tunnemme yhteenkuuluvaisuutta kansainväliseen sosialistiseen yhteistoimintaan ja että meillä mahdollisuuksien mukaan pyritään lujittamaan sitä ketjua, jonka tehtävänä on eroittamattomasti sulkea piiriinsä koko maailman työtätekevä nuoriso.

Liiton vastavalittu puheenjohtaja *Lehtonen* kiitti siitä luottamuksesta, joka hänen osalleen on tullut ja lausui tyytyväisyytensä kokouksen aikaansaannoksiin. Sekä keskustelut että päätökset osoittavat, että silmämäärämme on tässä kokouksessa ollut ennen kaikkea sen nuorison mukaan vetäminen sosialistiseen ajatteluun, joka vielä on järjestöjemme ulkopuolella. Oikea nuorisoliittolaishenki vaatii vähemmän ponsia ja enemmän määrätietoista työtä sekä kaikkien mukanaoloa ja siihen on osoittanut pyrkivänsä myöskin nyt päättymässä oleva kokous. Toivoi, että koko liitto ajattelisi samoin kuin heidän kokoukseen lähettämät valtuutettunsaakin.

SNI:n (Sosialistinen Nuoriso-Internationaali) edustaja *Vor-rink* esitti liitolle jäähyväistervehdyksensä, jonka ohessa mainitsi, että useat niistä kysymyksistä, joita kokouksessa käsi-

teltiin, ovat myöskin kansainvälisiä kysymyksiä, jonka vuoksi niillä on kansainvälinen kantavuus. Vakuutti tässä pienessä maassa saaneensa nähdä elämänhaluisen ja määrätietoisen nuorisojoukon, jolta hän on saanut paljon mieleenpainuvia, jopa oppiakin antavia vaikutteita. Tulevaisuus avaa meille yhä uusia aloja ja samalla antaa suuria, kauaskantavia tehtäviä. Olemme vasta työmme alussa ja työ on suuri, sillä meihin, nuorisoon, katsoo koko sosialistinen maailma, Meiltä odotetaan ja me toivomme, etteivät odottajat tule pettymään. Teidän kokouksenne osoitti suurta asiallisuutta, virheiden huomioimista ja arvostelun tarpeellisuutta. Lopuksi tov. Vorrink lausui kaikkien ulkomaalaisten puolesta kiitokset huomaavaisuudesta ja toivoi Suomen Sos.-dem. Työläisnuorisoliitolle menestystä suuressa, koko maailman työväenluokkaa käsittävässä tehtävässä.

Kokous päättyi yhteisesti laulettuun kansainväliseen työväenmarssiin.

Olemme tänään tarkastaneet pöytäkirjan ja huomanneet sen kokouksessa esitettyjen lausuntojen ja tehtyjen päätösten kanssa yhdenmukaiseksi.

Helsingissä tammikuun 18 p:nä 1932.

*Toivo Hämminen.*

*Rafael Paasio.*

*Martti Peltonen.*

## Sisällys:

	Sivu
Kokouksen osanottajat .....	3
Kokouksen alkutoimet .....	6
Kokouksen virkailijat .....	8
Kutsuvieraiden tervehdykset .....	8
Kirjallisia tervehdyksiä .....	11
Lähetettyjä tervehdyksiä .....	12
Työjärjestys .....	12
Valiokunnat .....	13
Toimintakertomus .....	14
Tilikertomukset .....	14
Sosialistinen kasvatustyö .....	14
Liiton suhde Sos.-dem. puolueeseen .....	18
Liiton suhde ammattiyhdistysliikkeeseen .....	19
Liiton suhde valtiokirkkoon .....	20
Sotilaskysymys .....	21
Yhteistyö TUL:n ja S.-d. Työläisnuorisoliiton välillä .....	23
Valistustyö .....	25
»Työläisnuoriso» .....	28
Liittopuku .....	29
Ohjelmakokoelmien perustaminen .....	30
Nuorisoliittolaisille erikoinen toveritervehdys .....	30
Helsingin, Viipurin ja Hämeenlinnan piirien rajain muuttaminen .....	31
Sääntöjen muutoksia .....	31
Liittokokousedustajain matkakulut .....	32
Työttömäin vapauttaminen jäsenmaksuista .....	33
Nykyisen tilanteen johdosta .....	33
Seuraava liittokokous .....	34
Liiton talousarvio .....	34
Liiton puheenjohtajan vaali .....	35
Liiton sihteerin vaali .....	35
Liittotoimikunnan jäsenten vaali .....	35
Liiton tilintarkastajain vaali .....	35
Mielenilmaisu rauhan puolesta .....	35
Kokouksen lopputoimet .....	35